

**Приложение към финансовия отчет**
**1. Обща информация**

Дружеството е регистрирано в на Старозагорския окръжен съд, фирмено дело № 4043/1991 година, партиден №33, том 1, стр.121. Също така дружеството е вписано като акционерно дружество в Търговския регистър, воден от Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието с ЕИК 833067103.

Седалище и адрес на управление на „Прогрес“ АД е гр.Стара Загора кв. „Индустриален“, тел:042/605697, факс 042/605661, e-mail: contact@progress-sz.com.

Акциите на Дружеството не са регистрирани на българската фондова борса. Към датата на изготвяне на отчета на дружеството няма разкрити клонове в страната и чужбина и няма изменения в наименованието. Дружеството е учредено без срок.

Системата на управление е едностепенна. Органът на управление е Съвет на директорите, състоящ се от трима членове, един измежду които изпълнява и длъжността изпълнителен директор. Органи на управление на Дружеството са:

- Тричленен съвет на директорите в състав:
  - Ирина Василевна Динева, Стара Загора
  - Теодора Миткова Пехливанова, Стара Загора
  - Славин Димитров Янакиев, Стара Загора
- Изпълнителен директор – Славин Димитров Янакиев

Дружеството се представлява и управлява от Изпълнителния директор Славин Димитров Янакиев и председателя на съвета на директорите Ирина Василевна Динева – заедно и поотделно. През 2020 година на 30 юни с решение на общото събрание на акционерите беше освободен Антон Стоянов Андронов и на негово място беше избрана Теодора Миткова Пехливанова. Промяната е вписана в ТР на 20.07.2020 г.

Основната дейност на Дружеството е в съответствие с обявения предмет на дейност: Производство на детайли и изделия от сив, модифициран и сферографитен чугун; производство на леярски материали и екипировка за чугунолеене. Средносписъчният брой на персонала към 31.12.2022 г. е 517 души, като не са включени 3 лица по ДУК и 2 лица в отпуск по майчинство и е представен както следва:

|                                 | <b>2022</b> | <b>2021</b> |
|---------------------------------|-------------|-------------|
| Ръководни служители             | 13          | 13          |
| Аналитични специалисти          | 29          | 33          |
| Приложни специалисти            | 31          | 31          |
| Помощен персонал                | 13          | 10          |
| Квалифицирани произв. работници | 385         | 364         |
| Оператори на машини             | 29          | 30          |
| Нискоквалифицирани работници    | 17          | 18          |
|                                 | <b>517</b>  | <b>499</b>  |

Дружеството е част от групата на Холдинг Загора, с предприятие – майка Холдинг Загора ООД.

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация към 31 Декември 2021 г.) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на 17.03.2023 година.

## **2. Основа за изготвяне на финансовия отчет**

Финансовия отчет на Дружеството е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството и националните счетоводни стандарти (НСС), приети от Министерския съвет и в сила от 01.01.2016 година. За нерешените въпроси в НСС се прилага счетоводната политика в съответствие с Международните счетоводни стандарти, като този факт се оповестява.

## **3. Счетоводна политика**

### **Общи положения**

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви и в съответствие с принципа на текущо начисляване и на действащо предприятие. Базите за оценката са оповестени подробно в счетоводната политика към финансовия отчет.

### **Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки**

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Въпреки че тези оценки са базирани на най-пълното познаване на текущите събития и действия от страна на ръководството, реалните резултати могат да бъдат различни от направените оценки и допускания.

### **Сравнителни данни**

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година - годишен одитиран финансов отчет за 2021 г. В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел постигане по-добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2022 и 2021 г. са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните приложения към настоящия финансов отчет.



Към 31.12.2022 г. не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

Всички данни за 2022 г. и 2021 г. са представени в настоящия финансов отчет в хил.лв.

### **Сделки в чуждестранна валута**

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Финансовите отчети на Дружеството са изготвени в български лева (лв.). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството. Чуждестранна валута е всяка друга валута, различна от отчетната.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Дружеството по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Монетарните отчетни обекти в чуждестранна валута се отчитат по отчетна валута към 31 декември, като се прилага заключителния обменен курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Немонетарните отчетни обекти в чуждестранна валута се отчитат в отчетната валута, като се прилага историческия обменен курс към датата на сделката и не се преоценяват по заключителен курс в последствие.

Ефектите от курсови разлики, които възникват при уреждането на сделки в чуждестранна валута и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода по заключителния курс, се отразяват в Отчета за приходи и разходи, като се третира като „други финансови разходи“ и/или „други финансови приходи“.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв.

На 31.12.2022 г. заключителният курс на българския лев спрямо щатския долар е в съотношение 1USD = 1,83371 лв., швейцарски франк 1CHF - 1,98622 лв., а спрямо английската лира в съотношение 1GBP = 2,20517 лв.

### **Инвестиции в дъщерни дружества**

Дъщерни са тези предприятия, които се намират под контрола на Дружеството. Контрол е властта, която едно предприятие (контролиращо) има над финансовата и оперативната политика на друго предприятие (контролирано). Контролът се материализира чрез мнозинството на притежаваните акции или дялове в капитала, респективно на гласовете в общото събрание на собствениците.



В индивидуалните (самостоятелните) финансови отчети на Дружеството дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни предприятия се представят във финансовите отчети по цена на придобиване, т.е. по себестойност, намалена със загубите от обезценки. Инвестициите подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка, същата се отразява в отчета за приходи и разходи към Други приходи или Други разходи.

#### **Инвестиции в асоциирани и смесени предприятия**

Асоциирани са тези предприятия, върху които Дружеството е в състояние да оказва значително влияние, но които не са дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани дружества. Инвестициите в асоциирани дружества се признават първоначално по себестойност (цена на придобиване). Същите подлежат на проверка за условия за обезценка.

Впоследствие инвестициите се отчитат по себестойностен метод - цена на придобиване/себестойност/, намалена с натрупаните загуби от обезценка. При условие, че инвестицията е придобита чрез прехвърляне на активи различни от пари, себестойността ѝ се определя въз основа на справедливата стойност на прехвърлените активи към датата на придобиване на инвестицията.

Дружеството отчита като приход получения дял от натрупаната печалба на предприятието, като този приход се признава за текущ и се представя в Отчета за приходи и разходи към статия „Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия“.

Смесено предприятие е договорно или взаимоотношение по силата на което две или повече страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол. В индивидуалните финансови отчети съвместно контролиращият участник съдружник отчита своето дялово участие в: съвместно контролирани дейности; съвместно контролирани активи или съвместно контролирани стопански единици, които отговарят на определението за смесено предприятие.

Ако инвеститорът не притежава съвместен контрол, но притежава 20% или повече от правата на глас, отчита дяловото участие в смесеното предприятие като финансов инструмент. Когато инвеститорът има значително влияние в смесеното предприятие – като инвестиция в асоциирано предприятие.

#### **Нематериални дълготрайни активи**

Нематериалните дълготрайни активи се оценяват първоначално по себестойност. В случаите на самостоятелно придобиване тя е равна на покупната цена, както и всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнескомбинация, себестойността му е равна на справедливата му стойност в деня на придобиването. Първоначалната оценка на нематериален актив, получен в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон, се определя по стойността му, приета от съда.



Последващото оценяване се извършва въз основа на модела на цената на придобиване, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за приходи и разходи за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното признаване, се признават в отчета за приходи и разходи в периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. В тези случаи разходите се отразяват като увеличение на отчетната стойност на актива или като отделен ДНМА.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

|           | 2022   | 2021   |
|-----------|--------|--------|
|           | години | години |
| • софтуер | 2      | 2      |
| • други   | 4-6,67 | 4-6,67 |

Дружеството извършва внимателна преценка, когато определя дали критериите за първоначално признаване като актив на разходите по разработването са били спазени. Преценката на ръководството е базирана на цялата налична информация към датата на баланса. В допълнение всички дейности, свързани с разработването на нематериален дълготраен актив, се наблюдават и контролират текущо от ръководството.

Избраният праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 700.00 лв.

Балансовата стойност на нематериалните дълготрайни активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за приходи и разходи.

#### **Материални дълготрайни активи**

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние. Дълготрайните материални активи, получени при безвъзмездни сделки се оценяват по справедлива стойност, а тези в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон, по оценката приета от съда.

Последващото оценяване се извършва въз основа на модела на цената на придобиване, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка.

Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за приходи и разходи за съответния период.

Последващи разходи свързани с определен дълготраен материален актив, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно предприятието да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Дълготрайните материални активи придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на материалните дълготрайни активи се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

|                        | 2022    | 2021    |
|------------------------|---------|---------|
|                        | Години  | години  |
| • Сгради               | 25      | 25      |
| • Машини               | 3.33-10 | 3.33-10 |
| • Транспортни средства | 10      | 10      |
| • Стопански инвентар   | 6,67    | 6,67    |
| • Компютри             | 5       | 5       |
| • Съоръжения           | 25      | 25      |
| • Други                | 6,67    | 6,67    |

Избраният праг на същественост за материалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се третират като текущ разход в момента на придобиването им.

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо очаквания бъдещ срок на използване, същият се коригира. Корекциите се третират като промяна в приблизителната оценка и са в сила перспективно, от датата на извършване на промяната.

Разходите по заеми за изграждане по стопански начин или за придобиване отвън на имоти, машини и съоръжения се отчитат като текущи разходи през периода, за който се отнасят.

Печалби и загуби при отписване на ДМА се отчитат като се сравняват нетния приход от продажбата и балансовата стойност на актива. Когато преоценените активи се продадат, сумите включени в преоценъчния резерв се рекласифицират в натрупани печалби и загуби.



Балансовата стойност на ДМА подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност.

#### **Отчитане на лизинговите договори**

В съответствие с изискванията на СС 17 - Лизинг, един лизингов договор се отчита като финансов лизинг, когато лизингодателя прехвърля на лизингополучателя всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива.

##### При лизингополучателя

Активът се завежда в баланса на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. В баланса се отразява като задължение определената в договора обща сума на наемните плащания. Отчита като финансов разход за бъдещи периоди разликата между така определената стойност на актива и общата сума на договорените наемни плащания.

Впоследствие признава като текущ финансов разход за периода част от финансовия разход за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора в общата сума на договорените наемни плащания. Намалява задължението си с изплатените през срока на договора суми.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на СС 16, СС 38 и СС 4.

Всички останали лизингови договори се считат за експлоатационни (оперативни) лизингови договори. Оперативните лизингови плащания се признават като разходи по линейния метод за целия срок на лизинговия договор. Разходи, свързани с поддръжка и застраховки, се отразяват като разходи в Отчета за приходи и разходи към момента на възникването им. Разходите за подобрения на наети активи се отчитат като дълготрайни активи, отделно от разходите за наем.

Получените стимули се признават като намаление на разходите за наем през целия срок на лизинговия договор на линейна база.

##### При лизингодателя

Активите, отдадени при условията на финансови лизингови договори, се отразяват в баланса на Дружеството като вземане, равно на определените в договора наемни плащания; в сумата им се включват: справедливата цена на отдадения актив; разликата между общата сума на договорените наемни плащания и справедливата цена на отдадения актив, която се отразява като финансов приход за бъдещи периоди.

Отписва отдадения актив и дохода от продажбата се включва в Отчета за приходи и разходи за съответния период.



Отчита в текущия период финансовите приходи за бъдещи периоди пропорционално на относителния дял на подлежащите на получаване суми по договора за периода в общата сума на договорените наемни плащания. Намалява вземането по договора с получените през срока на договора плащания.

Активите, отдадени по експлоатационни (оперативни) лизингови договори, продължават да се признават в баланса на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи и реда определен от СС 16 и СС 38. Доходът от оперативни лизингови договори се признава по прекия линеен метод за целия срок на лизинговия договор като приход в Отчета за приходи и разходи за съответния отчетен период.

Общата сума на плащанията на дадените стимули се признава като намаление на приходите от наем за целия срок на лизинговия договор на линейна база.

#### **Обезценка на активите на Дружеството**

Балансовата стойност на активите на Дружеството се преразглежда към датата на изготвяне на баланса с цел да се определи дали има индикации, че стойността на даден актив е обезценена. При определяне на необходимостта от обезценка на активите предприятието прилага принципа на същественост.

За целите на определяне на обезценката, активите на Дружеството са групирани на най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат разграничени парични потоци – единица, генерираща парични потоци. В резултат на това някои от активите са преглеждани за наличие на обезценка на индивидуална база, а други на база единица, генерираща парични потоци.

Индивидуалните активи или единиците, генериращи парични потоци, се преглеждат за наличие на индикации за обезценка на стойността им веднъж годишно към датата на изготвяне на баланса, както и тогава когато събития или промяна в обстоятелства показват, че преносната стойност на активите може да не бъде възстановена.

В случаите, в които възстановимата стойност на даден актив е по-ниска от неговата балансова стойност, балансовата сума на актива следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка.

Възстановимата стойност представлява по-високата от нетната продажна цена на даден актив, базирана на пазарни условия, и стойността в употреба, базирана на сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, очаквани да се получат от актива в рамките на полезния му срок на годност.

Загубите за обезценка за единици, генериращи парични потоци, към които е разпределена стойност на репутацията се разпределят в намаление на балансовата сума на активите от



тази единица в следния ред: първо върху положителната репутация, отнасяща се за единицата и след това върху останалите активи, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички останали активи на Дружеството към всяка дата на отчета ръководството преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена.

Загубите от обезценка на активи /сумата, с която преносната стойност на актива превишава неговата възстановима стойност/ се отчитат като текущ разход за дейността.

#### **Финансови активи**

Финансовите активи включват парични средства и следните категории финансови инструменти, с изключение на хеджиращите инструменти: заеми и вземания, финансови активи, отчитани по справедлива стойност като печалба или загуба, инвестиции, държани до падеж, и финансови активи, обявени за продажба. Финансовите активи се отнасят към различните категории в зависимост от целта, с която са придобити. Принадлежността им към съответната категория се преразглежда към всеки отчетен период.

Финансовите активи се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента на датата на сделката или датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Дружеството го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност чрез отчета за приходи и разходи.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Дружеството загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на баланса, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Лихвените плащания и други парични потоци, свързани с притежаването на финансови инструменти, се отразяват в Отчета за приходи и разходи при получаването им, независимо от това как се оценява балансовата стойност на финансовия актив, за който се отнасят.

Инвестиции, държани до падеж, са финансови инструменти с фиксирани или определяеми плащания и определена дата на падежа. Инвестициите се определят като държани до падеж, ако намерението на ръководството на Дружеството е да ги държи до настъпване на падежа им. Инвестициите, държани до падеж, последващо се оценяват по амортизирана стойност чрез метода на ефективната лихва. В допълнение при наличието на обезценка на инвестицията финансовият инструмент се оценява по настояща стойност на изчислените



парични потоци. Всички промени в преносната стойност на инвестицията се отчитат като финансов разход.

Финансови активи, държани за търгуване, са такива активи, които са придобити с цел получаване на печалба вследствие краткосрочните колебания в цената или дилърския марж. Първоначално се признават по себестойност, която е справедливата стойност на платеното насрещно възмездяване. След първоначалното признаване финансовите инструменти от тази категория се оценяват по справедлива стойност, с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазари и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж.

Финансови активи, обявени за продажба, са онези финансови активи, които не са кредити и вземания възникнали в предприятието, инвестиции, държани до падеж, или финансови активи, държани за търгуване или всички финансови активи, които не могат да се класифицират в предходните групи. Финансовите активи от тази категория последващо се оценяват по справедлива стойност, с изключение на тези, за които няма котировки на пазарната цена на активен пазари чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена. Последните се оценяват по амортизирана стойност по метода на ефективния лихвен процент или по себестойност, в случай че нямат фиксиран падеж.

Промените в справедливата им стойност се отразяват в собствения капитал, нетно от данъци. Натрупаните печалби и загуби от финансови инструменти на разположение за продажба се включват в Отчета за приходите и разходите за отчетния период, в който е възникнала промяната.

Всички финансови активи подлежат на проверка за обезценка.

Заеми и вземания, възникнали първоначално в Дружеството, (обичайни за дружеството са: вземания по предоставени заеми, търговски вземания и други вземания с договорен характер, предоставени срочни парични депозити в банки и др. предприятия) са финансови активи създадени от предприятието посредством директно предоставяне на пари, стоки или услуги на даден дебитор. Те са недеривативни финансови инструменти с фиксирано или определяемо плащане и не се котират на активен пазар.

Търговските и други вземания в лева са оценени по стойността на тяхното възникване, а тези деноминирани в чуждестранна валута по заключителен курс на БНБ към 31 декември. Търговските вземания се обезценяват, когато е налице обективно доказателство, че Дружеството няма да е в състояние да събере сумите дължими му в съответствие с оригиналните условия по сделката. Сумата на обезценката се определя като разлика между балансовата стойност на вземането и настоящата стойност на бъдещите парични потоци. Вземанията се отписват като несъбираеми, когато ръководството прецени, че не могат да бъдат направени повече разумни усилия за събирането им. Възстановяването на загуби от



обезценка се извършва през отчета за приходи и разходи и се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

### **Материални запаси**

Материалните запаси включват материали, готова продукция, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват разходите по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като други текущи приходи.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

Себестойността на продукцията се определя от стойността на употребените материали, разходите за преработка и другите разходи, свързани с производството на съответната продукция.

Себестойността на предоставените услуги се определя от разходите за труд и осигуровки на персонала, зает в предоставянето на услугата, и съответната част от общопроизводствените разходи.

Незавършеното производство е оценено по стойността на основните производствени разходи, като включва и съответната част от общозаводските разходи на дружеството, разпределени на базата на нормалния оперативен капацитет на производство.

### **Данъци върху дохода**

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към датата на баланса. Те са изчислени в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнасят, на база на облагаемия финансов резултат за периода. Всички промени в данъчните активи или пасиви са признати като елемент от разходите за данъци в Отчета за приходи и разходи.



Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики. Това включва сравнение между балансовата сума на активите и пасивите и тяхната съответна данъчна основа. Съществуващи данъчни загуби се оценяват по отношение на налични критерии за признаване във финансовите отчети преди да бъде отразен актив по отсрочени данъци. Такъв се признава, когато съществува вероятност за реализирането му посредством бъдещи данъчни печалби.

Пасиви по отсрочени временни разлики се признават в пълен размер. Активи по отсрочени временни разлики се признават само до степента, че съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи данъчни печалби.

За определяне на размера на активите и пасивите по отсрочени данъци се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация.

Значителна част от промените в отсрочените данъчни активи или пасиви се отразяват като компонент на разхода за данък в Отчета за приходи и разходи за периода. Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви, дължаща се на промяна в справедливата стойност на активи или пасиви, която е отразена директно в капитала (такива като преоценка на земя) се отразяват директно в капитала.

#### **Пари и парични еквиваленти**

Дружеството отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на СС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- постъпленията и плащанията по кредити и лихви по тях, предоставени на трети страни (които не са кредити предоставени от финансова институция) се включват в паричните потоци от инвестиционна дейност.
- постъпленията и плащанията по кредити и лихви по тях, предоставени от финансови институции се включват в паричните потоци от финансова дейност.
- Паричните постъпления от клиенти и плащанията към доставчици са представени брутно, с включен ДДС.

#### **Капитал**

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции и в съответствие със съдебната му регистрация.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и законов резерв „фонд Резервен“.



Финансовият резултат се състои от текущата печалба/загуба за периода определена в Отчета за приходите и разходите и натрупаните печалби и непокрити загуби, неразпределени към текущия период.

#### **Пенсионни и други задължения към персонала**

Краткосрочните доходи на наети лица са тези, които се очаква да бъдат изцяло уредени до 12 месеца след края на годишния отчетен период, в който наетите лица са положили съответния труд. Задълженията към персонала включват надници, заплати, бонуси, социални доплащания, придобивки и вноски по социални и здравни осигуровки.

Планове за дефинирани вноски – Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски. Разходите по ангажимента на дружеството да превежда вноски по плановете за дефинирани вноски се признават в Отчета за приходите и разходите при тяхното възникване.

Платен годишен отпуск - Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски.

Дефинирани доходи при пенсиониране - планове за доходи след приключване на трудовите правоотношения, различни от плановете с дефинирани вноски. В съответствие с изискванията на чл.222, ал.3 от Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, дружеството изплаща еднократно обезщетение в размер на две brutни заплати, ако натрупаният трудов стаж в дружеството е по-малък от десет години, или шест brutни заплати при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години – дългосрочно задължение. Настоящата стойност на задължението по плана е изчислено на основата на актюерска оценка от независими специалисти в тази област. Разходите за трудов стаж се признават в Отчета за приходите и разходите и включват разходите за текущ трудов стаж, разходите за минал трудов стаж и всяка печалба или загуба при уреждане.

Актюерските печалби и загуби е корекцията на актюерските предположения и ефекта от предположенията, т.е. изменението в настоящата стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи.

Преоценката на задължението се признава също в Отчета за приходи и разходи.

#### **Финансови пасиви**

Финансовите пасиви се класифицират съобразно целта при поемането им: Държани за търгуване - тези пасиви, които са поети с цел получаване на печалба в резултат на краткосрочно колебание в цените или дилърските маржове; Държани до настъпване на падеж – такива, които дружеството има положително намерение и възможност да запази до настъпване на падежа им; Възникнали първоначално в предприятието финансови пасиви създадени от дружеството посредством директно получаване на пари, стоки или услуги от дадени кредитори.



Финансовите пасиви на дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг. При първоначалното им признаване, се отчитат по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването му.

След първоначалното признаване финансовите пасиви се оценяват по амортизируема стойност с използването метода на ефективния лихвен процент – финансовите пасиви, класифицирани като държани до настъпване на падеж и финансовите пасиви, класифицирани като възникнали първоначално в предприятието.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, се признават като финансови разходи в Отчета за приходи и разходи.

Финансовите пасиви се отписват само когато са погасени по един от следните начини – задължението е отпаднало, задължението е анулирано, срокът е изтекъл.

Банкови заеми се вземат с цел дългосрочно подпомагане дейността на Дружеството. Всички разходи по заеми се отразяват в момента на възникването им. При първоначалното им признаване заемите се отразяват по справедлива стойност, нетно от разходите по сделката. Последващото оценяване на заемите се извършва по амортизируема стойност. Разликите между сумата на получените заеми, нетно от разходите по сделката, и стойността на изплащане се признават в Отчета за приходи и разходи за периода на заема, като се използва методът на ефективната лихва. Частта от заемите, дължима в рамките на 12 месеца от датата на баланса се класифицира като текущи задължения, частта, дължима след 12 месеца се представя като нетекущи задължения.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

#### **Други провизии, условни активи и условни пасиви**

Провизиите, представляващи текущи задължения на Дружеството, произтичащи от минали събития, уреждането на което се очаква да породви необходимост от изходящ паричен поток от ресурси, се признават като задължения на Дружеството. Провизиите се признават тогава, когато са изпълнени следните условия:

- дружеството има сегашно задължение в резултат от минали събития
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси за да бъде уредено задължението
- може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението



Сумата, призната като провизия, представлява най-добрата приблизителна оценка на изходящите парични потоци от ресурси, необходими за уреждането на настоящото задължение към датата на баланса. При определянето на тази най-добра приблизителна оценка Дружеството взема под внимание рисковете и степента на несигурност, съпътстваща много от събитията и обстоятелства, както и ефекта от промяната на стойността на паричните средства във времето, когато те имат значителен ефект.

Провизиите се преглеждат към всяка балансова дата и стойността им се коригира, така че да отрази най-добрата приблизителна оценка към датата на баланса. Ако вече не е вероятно, че ще е необходим изходящ поток ресурс за уреждане на задължението, то провизията следва да се отпише.

Стойността на провизиите за гаранции се определя на базата на най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към края на отчетния период, като е взет предвид и минал опит. (Само в случаите когато дружеството поема гаранции за продадени активи).

Дружеството не признава условни активи и условни задължения.

#### **Безвъзмездни средства, предоставени от правителството и други дарения**

Дружеството признава безвъзмездни средства (дарения), предоставени от държавата тогава, когато има достатъчна сигурност, че ще спазва съпътстващите ги условия и даренията ще бъдат получени. Съгласно НСС 20 правителствените дарения се отчитат като финансиране, когато то е свързано с амортизируеми активи. Признават се като приход пропорционално на начислените амортизации на активите, придобити от дарението, за текущия период.

Подлежащите на възстановяване безвъзмездни средства, поради неспазване на условията по договора, се отчитат като задължение, а непризнатата като приход част от финансирането се отписва. Когато задължението е по-голямо от непризнатата като текущ приход част от финансирането, разликата се отчита в увеличение на балансовата стойност на актива, придобит чрез дарението или като друг разход.

Всички други дарения, освен обвързаните с активи, се отчитат като финансиране, което се признава като приход в текущия период, като получените като компенсация за минали разходи или загуби, се признават за приход през периода на получаването им.

През 2021 г. за отчитането на приходите от държавни помощи за компенсациите на небитовите крайни клиенти на ел.енергия приети с Програма на държавата за подпомагане от 110 лв/mwh, одобрена с Решение на МС 739/06.11.2021 г., Дружеството избира да приложи счетоводна политика в съответствие с Международен счетоводен стандарт 20 - МСС 20, съответно § от 20 до 22. Приходът от финансиране се признава тогава, когато са изпълнени условията за предоставяне на помощта. Целта е справедливо представяне, като се спазва принципът за съпоставимост на разходите и приходите, резултат от едни и същи